

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain 3 luvun muuttamisesta

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kirjanpitolain muuttamisesta ja laki tilintarkastuslain 3 luvun muuttamisesta. Lakien myötä kestävyysraportointivelvollisten piiri supistuisi nykyisestä ja raportointivaatimukset kevenisivät. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön kestävyysraportointia koskevan niin sanotun muutosdirektiivin säännökset.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 31.12.2025, mutta niiden säännöksiä voitaisiin soveltaa jo 1.1.2025 alkaneella ja sen jälkeisillä tilikausilla.

Tausta

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön direktiivien 2006/43/EY, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 ja (EU) 2024/1760 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tietyistä yritysten kestävyysraportointia ja huolellisuusvelvoitetta koskevista vaatimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2025/[*], jäljempänä muutosdirektiivi, kestävyysraportointia koskevat säännökset. Mainittu direktiivi on osa komission 26.2.2025 julkistamaa ns. Omnibus I -pakettia. Muutosdirektiivin käsittely EU:n lainsäädäntöelimissä on kesken, mutta odotuksena on, että neuvottelut ehdotuksesta saadaan päätökseen kuluvan kalenterivuoden aikana.

Komissio on korostanut tiedonannossaan ”EU:n pitkän aikavälin kilpailukyky vuoden 2030 jälkeen” sellaisen sääntelyjärjestelmän tärkeyttä, jolla varmistetaan tavoitteiden saavuttaminen mahdollisimman vähin kustannuksin. Sen vuoksi komissio on sitoutunut järjeistämään ja yksinkertaistamaan EU-lainsäädännön sisältämiä raportointivaatimuksia.

EU-valtiopäämiesten Budapestin julistuksessa (11/2024) pyydettiin komissiota tuomaan esityksiä sääntelyn keventämisestä. Tähän vastauksena komissio tähtää vuoden 2025 työohjelmassaan siihen, että ennen sen toimikauden loppua vuonna 2029 hallinnollista raskautta saadaan vähennettyä yleisesti 25 prosenttia ja pienten ja keskisuurten yritysten osalta 35 prosenttia. Ehdotus on ensimmäinen osa sääntelyn keventämiseen tähtäävien lainsäädäntöehdotusten sarjaa.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on Omnibus I -hankkeen mukaisesti kestävyysraportointidirektiivin velvoitteiden vähentäminen ja raportointivelvollisten piirin supistaminen nykyisestä, jotta suomalaisten yritysten hallinnollista rasitetta saadaan kevennettyä EU-lainsäädännön mahdollistamassa määrin. Tavoite vastaa sitä, että Petteri Orpon hallitusohjelmassa (Vahva ja välittävä Suomi 20.6.2023, s. 101) pidetään tarpeellisenä välttää EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä kansallista lisäsääntelyä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/30542/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamo, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/30542/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus TEM096:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan **viimeistään 24.11.2025**.

Lausunnot pyydetään antamaan poikkeuksellisesti tavanomaisen kuuden viikon sijasta neljässä viikossa. Perusteena tähän on, että raportointivelvollisuuden aikaansaavien raja-arvojen korotuksella on erityistä merkitystä sellaisille pörssiyhtiöille, jotka nykyisin nojalla ovat velvollisia raportoimaan kuluva vuodesta 2025, vaikka niiden palveluksessa on vähemmän työntekijöitä kuin mitä EU:n lainvalmisteluelimet ehdottavat raja-arvoksi. Jos

lainmuutosta koskeva hallituksen esitys voidaan saattaa eduskunnan käsiteltäväksi vielä tänä vuonna, nämä yhtiöt saavat varmemman käsityksen tulevasta oikeustilasta, jonka varassa ne voivat jo ensi vuoden alussa tehdä päätöksen raportointinsa lopettamisesta tai sen jatkamisesta vapaaehtoisesti. Lausuntoaikaa on lyhennetty tarkoituksessa mahdollistaa osaltaan hallituksen esityksen viimeistely kuluvan vuoden loppuun mennessä. Lyhentämisen ei arvioida vaikeuttavan mainittavasti lausuntopyyntöön perehtymistä ja lausunnon laatimista ottaen huomioon, että ehdotettuja säännösmuutoksia ja -lisäyksiä on suhteellisen vähän ja ne perustuvat Euroopan unionin lainsäädäntöelimien ehdotuksiin, jotka on julkistettu jo aiemmin. Edellä todettuun liittyen lausuntoa pyydetään erityisesti raportointivelvollisuuden aikaansaavista raja-arvoista.

Valmistelijat

Lisätietoa:
johtava asiantuntija Timo Kaisanlahti
etunimi.sukunimi@gov.fi
0295 047 139

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM096:00/2025> - Linkki TEM:n hankesivuille.

<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM096:00/2025> - Länk till arbets- och näringsministeriets projektsidor.

Liitteet:

[HE-LUONNOS CSRD-SISÄLTÖMUUTOKSET 27102025.pdf](#)

[Utkast - huvudsakliga innehåll och lagförslag 27102025.pdf](#)

Jakelu:

Ammattitilintarkastajat ry
Directors' Institute Finland
DVV
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Finnwatch
Kaupan liitto
Keskuskauppakamari
Maa- ja metsätalousministeriö
Mikro- ja yksinyrittäjät ry
Oikeusministeriö
Osuustoimintakeskus Pellervo ry
Patentti- ja rekisterihallitus

Perheyrittäjien liitto ry
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomalaiset kehitysjärjestöt – Fingo
Suomen Taloushallintoliitto
Suomen Tilintarkastajat ry
Suomen yrittäjät
Teknologiateollisuus
Tilastokeskus
Tilintarkastuslautakunta
Valtiokonttori
Valtiovarainministeriö
Verohallinto
WWF
XBRL Suomi
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hjelt Jan
Työ- ja elinkeinoministeriö

Kaisanlahti Timo
Työ- ja elinkeinoministeriö